STRESZCZENIE

Praca doktorska pod tytułem *Współczesna interpretacja polskich pieśni patriotycznych na podstawie wybranych kompozycji Piotra Jańczaka i Kamila Cieślika* prezentuje współczesne aranżacje tradycyjnych pieśni patriotycznych. Jest to próba uatrakcyjnienia starszych pieśni patriotycznych przedstawiając je w nowych, ciekawych dla słuchacza aranżacjach. Ideą tej pracy jest ukazanie współczesnego potencjału pieśni patriotycznej.

Podczas koncertu dyplomowego odbywającego się w ramach studiów doktoranckich opracowania Piotra Jańczaka i Kamila Cieślika zaprezentowano po raz pierwszy. Koncert dyplomowy odbył się we współpracy z zaproszonymi solistami - Magdaleną Niedbałą oraz Piotrem Gryniewickim, Orkiestrą Symfoników Gdańskich oraz chórem męski powołanym z inicjatywy studentki na rzecz doktoranckiego projektu artystycznego. Koncert odbył się 10 listopada 2018 roku w Pruszczu Gdańskim w parafii bł. Michała Kozala. Podczas koncertu prowadzono zapis audio i video, który dołączony jest w aneksach niniejszej pracy.

Przygotowanie i wykonanie koncertu poprzedziła praca teoretyczno-badawcza stanowiąca podstawę pod dogłębną analizę i opis utworów. Historia współczesnej, polskiej pieśni patriotycznej sięga czasów poprzedzających pierwszą wojnę światową. Ma więc krótko ponad sto lat. Mimo tego, w tym stosunkowo krótkim okresie byliśmy świadkami powstania wielu wariantów tekstowych i muzycznych poszczególnych pieśni modyfikowanych na potrzeby kolejnych wydarzeń, lub po prostu, dla uwspółcześnienia aranżacji. Omówienie tak wielowarstwowego problemu wymaga od autorki dokładnego omówienia problematyki pieśni patriotycznej i pojęć z nią związanych. Chcąc dokonać dogłębnej analizy autorka w pierwszym rozdziale przybliżyła pojęcie patriotyzmu skupiając się na różnych sposobach jego pojmowania. Omówiła też problematykę świąt narodowych będących bezpośrednią okazją do prezentacji pieśni patriotycznych i tym samym manifestowania i propagowania postawy patriotycznej. Rozdział drugi zawiera analizę roli pieśni patriotycznej w społeczeństwie poczynając na roli pieśni na koncertach i festiwalach, a kończąc na omówieniu edukacyjnej roli pieśni patriotycznej i aktualności jej przekazu wśród młodzieży. Ważnym elementem tego rozdziału jest przygotowana i przeprowadzona przez autorkę ankieta dotycząca znajomości pieśni patriotycznych wśród osób

w różnym wieku. Jej zdaniem daje to ogląd na realny zasięg oddziaływania pieśni na współczesnego odbiorcę.

Zasadniczą częścią pracy są dwa ostatnie jej rozdziały. Trzeci rozdział poświęcono analizie tekstów pieśni patriotycznych w wersjach użytych w utworach Kamila Cieślika i Piotra Jańczaka. Pozwoli to głębiej zrozumieć utwory, które zostaną poddane analizie pod kątem wykonalności. Rozdział czwarty, będący rdzeniem pracy stanowi przedstawienie analiz utworów oraz omówienie problemów wykonawczych napotykanych przez ich wykonawców. Wśród utworów znajduje się dziesięć pieśni patriotycznych z okresu I wojny światowej. Te pieśni to *Przybyli Ułani, Wojenko, Wojenko oraz Ułani, Ułani* autorstwa Piotra Jańczaka będące pieśniami a cappella pisanymi na chór męski. Pozostałe utwory to kompozycje wokalno-instrumentalne autorstwa Kamila Cieślika. Wśród nich znalazły się współczesne aranżacje pieśni *Marsz lwowskich dzieci Ej, dziewczyno, O mój rozmarynie, Rozkwitały pąki białych róż, Pierwsza Brygada, Pierwsza Kadrowa* oraz *Piechota* Jako ostatnia przeanalizowana została *Suita Niepodległościowa* będąca instrumentalnym połączeniem motywów muzycznych znanych pieśni patriotycznych ilustrujących podróż w czasie – od Roty, która rozpoczyna utwór czasami zaborów aż do Mazurka Dąbrowskiego – granego dostojnie w wolniej już ojczyźnie. Powyższe utwory łączą tematykę patriotyczną ze stylistyką współczesnej muzyki filmowej, co jest koncepcją świeżą i nową dla pieśni patriotycznej. Koncept ten może stać się nową popularyzacji pieśni patriotycznej, i przy dalszych pracach może być z powodzeniem rozwijany.

Autorka przeprowadziła dokładne analizy na podstawie pracy własnej z zespołem wykonawczym, z którym wykonywała powyższe utwory podczas prób i koncertu dyplomowego. Praca zawiera obszerną bibliografię zawierającą pozycje będące śpiewnikami i antologiami pieśni patriotycznych, oraz artykułami naukowymi których przedmiotem jest nie tylko sama pieśń patriotyczna, ale także samo pojęcie patriotyzmu.

Na zakończenie autorka umieściła bogate aneksy zawierające legendę do utworów, analizy wersologiczne oraz ewolucje tekstów pieśni oraz biogramy oryginalnych autorów i kompozytorów. W aneksie znajdują się też ankieta, partytury, materiał orkiestrowy, wyciągi, plakat i program koncertu dyplomowego. Autorka łącznie z opisem dzieła załącza w aneksach koncert zarejestrowany na płytach DVD, CD i BLU-RAY. Kopia pracy pisemnej również znajduje się na nośniku elektronicznym CD.

Pestka Joanna

SUMMARY

The doctoral dissertation entitled *Współczesna interpretacja polskich pieśni patriotycznych na podstawie wybranych kompozycji Piotra Jańczaka i Kamila Cieślika Contemporary Interpretaition of Polish Patriotic Songs Based on Chosen Compositions of Piotr Janczak and Kamil Cieślik* This dissertation presents the contemporary interpretations of polish patriotic songs as an approach to make these songs more attractive to the listeners by presenting them in a new, contemporary and interesting arrangements. The gist of this thesis is to show the contemporary potential of a patriotic songs.

Duirng the diploma performance the compositions of Piotr Jańczak and Kamil Cieślik have been played for the first time in cooperation with two invited soloists - Magdalena Niedbała and Piotr Gryniewicki, Symphonists Orchestra of Gdansk and the man choir established and conducted by the author of the dissertation. On the !0th of February the compositions were presented at the diploma performance in the blessed Michał Kozalchuch in. Pruszcz Gdański. The whole performance was registered and it is available on the electronic carriers enclosed to the annexes.

Preparing and performing the concert was preceded by theoretical research work and analysis, which was the basis for preparing the description of the work. The history of contemporary patriotic songs has more than one hundred years old, as it dates back to the times before the First World War. Despite the short period of time, we already have witnessed the rise of many musical arrangements and textual versions, which were modified to meet the needs of the future events, or to update the existing arrangements. Providing the overview on a multi-layered topic of patriotic songs requires the precise discussion on the topics of patriotism and concepts, directly connected to it. In the first chapter of the dissertation the analysis of the concept of patriotism has been provided, covering the various sides of the problem, including the meaning of national holidays in propagation of the patriotic attitude. The second chapter comprises of the analysis of the educational role of patriotic songs among modern society. It discusses the role of patriotic concerts and festivals. the impact of the patriotic songs on the education of young people and the timeliness of the patriotic messages. The research in this chapter are supported by the original survey, which checks the knowledge about

patriotic songs among a various age groups. According to the author, it will provide the information about the real range of impact carried by the patriotic songs.

The most important part of this dissertation are the two last chapters. Third chapter contains the analysis of the lyrics used in compositions created by Piotr Jańczak and Kamil Cieślik. It will make the overall analysis far more comprehensive. Chapter four contains deep musical analysis of the eleven contemporary compositions focusing on the performance problems. The list of analysed pieces consists of purely vocal performances sang by a man choir (*Przybyli Ułani, Wojenko, Wojenko, Ułani, Ułani*) created by Piotr Jańczak, vocal instrumental compositions (*Marsz lwowskich dzieci, Ej, dziewczyno, O mójrozmarynie, Rozkwitały pąki białych róż, Pierwsza Brygada, Pierwsza Kadrowa* oraz *Piechota*). Created by Kamil Cieślik. The last piece is purely instrumental "The Independence Suite", which is the instrumental medley the renowned polish patriotic songs. It illustrates the chronological travel in time, starting from the times of Poland being under foreign patrition – from the times of Rota to the times of the Dąbrowski's mazurka proudly played in the lands of the newly free homeland. The compositions combine the stylistics of a contemporary film music with the patriotic one. This concept brings freshness and novelty to the patriotic songs and music. It is the new direction, which, with help of the further works and research can be successfully developed.

The analysis is based on invaluable experience gained during the rehearsals. The dissertation contains a rich primary bibliography consisting of various anthologies of patriotic songs and various research papers covering the vast topic of patriotic songs and patriotism itself.

In the rich annex of the dissertation, the biographies of composers, orchestra voices, piano scores, poetical analysis along with analysis of textual evolution are provided The concert poster, program list are also enclosed Lastly, the entire performance of the diploma concert is available on the CD/DVD/BLU-RAY electronic carrier.

Festka Joanna